

Predmet C-266/19

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

3. svibnja 2019.

Sud koji je uputio zahtjev:

College van Beroep voor het bedrijfsleven (Nizozemska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

23. travnja 2019.

Tužitelj:

Crown Van Gelder B.V.

Tuženik:

Autoriteit Consument en Markt

Odluka

COLLEGE VAN BEROEP VOOR HET BEDRIJFSLEVEN (Žalbeni sud za upravne sporove u gospodarstvu, u daljnjem tekstu: College)

[...] [omissis]

Odluka vijeća sastavljenog od nekoliko sudaca od 23. travnja 2019. godine kojom se upućuju prethodna pitanja u predmetu

Crown Van Gelder B.V. iz Velsen-Noorda, tužitelj [...] [omissis]

i

Autoriteit Consument en Markt (ACM) (Tijelo za potrošače i tržište, u daljnjem tekstu: ACM), tuženik

[...] [omissis]

Kao treća strana u postupku sudjeluje:

TenneT TSO B.V. iz Arnhema (u daljnjem tekstu: TenneT)

[...] [omissis]

Postupak

ACM je rješenjem od 30. travnja 2018. (to je pobijano rješenje) u skladu s člankom 51. stavkom 2. Elektriciteitsweta 1998 (Zakon o električnoj energiji iz 1998., u daljnjem tekstu: E-Wet) odlučio po tužiteljevu zahtjevu za arbitražu od 22. prosinca 2017.

Tužitelji su podnijeli tužbu protiv pobijanog rješenja.

[...] [omissis]

Obrazloženje

1. Dana 27. ožujka 2015. nastupio je veliki prekid napajanja električnom energijom uslijed smetnje u transformatorskoj stanici od 380 kV u Diemenu. Ta stanica dio je nizozemske visokonaponske mreže od 380 kV za koju je TenneT odgovoran kao nacionalni operator sustava. Smetnja je dovela do potpunog kvara stanice zbog čega veliki dio provincije Sjeverna Holandija i manji dio provincije Flevoland više nisu imali električnu energiju. Time je bilo pogođeno oko milijun kućanstava, pojedini veliki potrošači i pojedini važni dijelovi infrastrukture poput **[orig. str. 2.]** nacionalne zračne luke Schiphol i dijelova željezničke mreže. Nakon otprilike jednog sata transformatorska stanica u Diemenu ponovno je pokrenuta i potom je postepeno ponovno uspostavljena opskrba električnom energijom.
2. Tužitelj upravlja tvornicom papira u Velsen-Noordu. Njegova tvornica priključena je na mrežu od 50 kV kojom upravlja operator sustava Liander N.V. [...] [omissis] i napaja se iz nacionalne visokonaponske mreže kojom upravlja TenneT. Nestanak električne energije prekinuo je na neko vrijeme prijenos električne energije tužitelju 27. ožujka 2015. Tužitelj ističe da mu je time nastala šteta. Zatražio je od ACM-a da utvrdi da TenneT nije poduzeo sve razumne mjere koje su mu bile na raspolaganju kako bi izbjegao prekid prijenosa te da mrežna struktura transformatorske stanice u Diemenu nije ispunjavala zakonski kriterij „jedinstvene rezerve za smetnje”.
3. Pobijanim rješenjem ACM je odbio tužiteljevu pritužbu na TenneT kao nedopuštenu. Tužitelj naime nije stranka spora s operatorom sustava jer nema (nikakvu) izravnu vezu s TenneT-om. Njegova tvornica papira nije priključena na mrežu TenneT-a, nije sklopila nikakav ugovor s TenneT-om i od njega ne dobiva račune.
4. Pravni okvir

U skladu s člankom 51. stavkom 1. E-Wet-a stranka spora s operatorom sustava može podnijeti pritužbu ACM-u o načinu na koji on izvršava svoje zadaće iz ovlasti prema tom zakonu odnosno ispunjava svoje obveze iz tog zakona.

Tim propisom nizozemski zakonodavac prenio je u svoje zakonodavstvo članak 37. stavak 11. Direktive 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i stavljanju izvan snage Direktive 2003/54/EZ (3. Direktiva o električnoj energiji, u daljnjem tekstu: Direktiva 2009/72/EZ) koja u [hrvatskoj] verziji, u dijelu koji je relevantan, glasi kako slijedi:

„Svaka stranka koja ima pritužbu na operatora prijenosnog sustava [...] u vezi s obvezama tog operatora na temelju ove Direktive može uputiti pritužbu regulatornom tijelu koje, djelujući u svojstvu tijela za rješavanje sporova, donosi odluku [...]”

Osim toga, u uvodnim izjava navodi se:

„Energetski bi regulatori trebali biti ovlašteni za donošenje obvezujućih odluka u odnosu na elektroenergetska poduzeća [...] Energetski regulatori također bi trebali biti ovlašteni da doprinose osiguravanju visokih standarda univerzalnih i javnih usluga u skladu s otvaranjem tržišta, zaštiti ugroženih potrošača te potpunoj učinkovitosti mjera zaštite potrošača. [...]”

6. Obrazloženje prethodnog pitanja

Stranke imaju različit stav o tumačenju pojma „svaka stranka koja ima pritužbu”. Među njima je nesporno da te riječi ograničavaju krug ovlaštenika pritužbe, ali imaju različita stajališta o tome kako se taj krug treba ograničiti na pravilan način. Pritom je osobito riječ o pitanju može li pritužbu podnijeti pravna osoba koja **[orig. str. 3.]** upravlja postrojenjem sa (samo) jednim priključkom na regionalnu mrežu u kojem isporuka električne energije zastaje zbog prekida napajanja električnom energijom u nacionalnoj mreži koja opskrbljuje regionalnu mrežu.

Značenje članka 37. stavka 11. Direktive 2009/72/EZ nije jasno na način da ne bi mogle postojati dvojbe u vezi s njegovim tumačenjem. Zbog te nejasnoće College je u skladu s člankom 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije dužan o tome zatražiti prethodnu odluku Suda. College će Sudu stoga uputiti niže formulirano pitanje.

College je saznao da je finski sud (Korkein hallinto-oikeus) 14. rujna 2018. također postavio pitanje o tumačenju članka 37. Direktive 2009/72/EZ. Taj predmet C-578/18 odnosi se na položaj kupca iz kategorije kućanstvo u postupku nadzora koji regulatorno tijelo pokreće zbog toga što mu se klijent obratio i odnos između prava tog klijenta na podnošenje pravnog lijeka pred nadležnim sudom protiv odluke regulatornog tijela i mogućeg položaja sudionika u postupku koji se zasniva na direktivi u upravnom postupku pred regulatornim tijelom. U prethodno navedenom sporu riječ je o članku 37. stavku 17. Direktive 2009/72/EZ i College

pretpostavlja da mu odgovor na finsko pitanje neće dati dostatna polazišta u pogledu primjene članka 37. stavka 11. te direktive u ovom predmetu.

[...] [*omissis*] **[orig. str. 4.]**

Odluka

College

- od Suda zahtijeva da u prethodnom postupku odgovori na sljedeće pitanje:

Treba li članak 37. stavak 11. Direktive 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i stavljanju izvan snage Direktive 2003/54/EZ tumačiti na način da se tom odredbom pravo na prigovor protiv operatora nacionalne mreže (operator prijenosnog sustava) priznaje i stranci koja nema priključak na mrežu tog operatora sustava (operator prijenosnog sustava) nego je priključen isključivo na regionalnu mrežu (distribucijski sustav) u kojem prijenos električne energije zastaje zbog prekida napajanja u nacionalnoj mreži (prijenosni sustav) koja napaja regionalnu mrežu (distribucijska mreža)?

[...] [*omissis*]